

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/44973
60:172

22-10-2014

Sayı : 89456481/610/ 564
Konu : Yazılı soru önergesi (7/44973)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.06.2014 tarih ve 182668 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından verilen 7/44973 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ ÖZ'ÜN 7/44973 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

“Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği” ile 31.05.2009 tarihli ve 27244 sayılı “Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalıştırılacak İşçilerin Mesleki Eğitimlerine Dair Tebliğ” 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 37’nci maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. “Ağır ve tehlikeli iş” kavramı yerine, işyerinde yapılan asıl iş dikkate alınarak “çok tehlikeli”, “tehlikeli” veya “az tehlikeli” olmak üzere işyerleri tehlike sınıflarına ayrılmıştır.

6331 sayılı Kanunla işverenin yükümlülükleri belirlenmiş olup asıl işveren-alt işveren ilişkisinin bulunduğu işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden yapılacak çalışmalarda işverenlerce koordinasyonun sağlanması hususu hüküm altına alınmıştır.

Aynı çalışma alanını kullanan işverenler için iş sağlığı ve güvenliği hususunda uyulması gereken yükümlülükler kanunun “İş sağlığı ve güvenliğinin koordinasyonu” başlıklı 23’üncü maddesinde yer verilmiştir:

“(1) Aynı çalışma alanını birden fazla işverenin paylaşması durumunda işverenler; iş hijyeni ile iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin uygulanmasında iş birliği yapar, yapılan işin yapısı göz önüne alınarak mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulması çalışmalarını koordinasyon içinde yapar, birbirlerini ve çalışan temsilcilerini bu riskler konusunda bilgilendirir.

(2) Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri veya siteleri gibi yerlerde, iş sağlığı ve güvenliği konusundaki koordinasyon yönetim tarafından sağlanır. Yönetim, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden diğer işyerlerini etkileyecek tehlikeler hususunda gerekli tedbirleri almaları için işverenleri uyarır. Bu uyarılara uymayan işverenleri Bakanlığa bildirir.”

Bununla birlikte, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 22’nci maddesi gereği elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde oluşturulması zorunlu olan iş sağlığı ve güvenliği kurullarına ilişkin asıl işveren-alt işveren ilişkisinin bulunduğu durumlarda kanunun “İş sağlığı ve güvenliği kurulu” başlıklı 22’nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen hükümlere uyulur:

“(2) Altı aydan fazla süren asıl işveren-alt işveren ilişkisinin bulunduğu hallerde;

a) Asıl işveren ve alt işveren tarafından ayrı ayrı kurul oluşturulmuş ise, faaliyetlerin yürütülmesi ve kararların uygulanması konusunda iş birliği ve koordinasyon asıl işverence sağlanır.

b) Asıl işveren tarafından kurul oluşturulmuş ise, kurul oluşturması gerekmeyen alt işveren, koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

c) İşyerinde kurul oluşturması gerekmeyen asıl işveren, alt işverenin oluşturduğu kurula iş birliği ve koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

ç) Kurul oluşturması gerekmeyen asıl işveren ve alt işverenin toplam çalışan sayısı elliden fazla ise, koordinasyonu asıl işverence yapılmak kaydıyla, asıl işveren ve alt işveren tarafından birlikte bir kurul oluşturulur.

(3) Aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması hâlinde işverenler, birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirir.”

Ayrıca, 6331 sayılı Kanun kapsamında yayımlanan alt düzenlemelerde de alt işverenler için yükümlülükler tanımlanmıştır. Alt işverenler çalışanlarının hizmet sundukları işyerinin görev yaptıkları bölümlerine özgü risk değerlendirmesi çalışmaları da dahil olmak üzere, iş sağlığı ve güvenliği eğitimi, çalışanlarına iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sağlanması gibi birçok konudan yükümlüdür. Örneğin; İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 15 ve 16’ncı maddelerinde asıl işveren ve alt işveren ilişkisinin bulunduğu işyerlerinde risk değerlendirmesi ve çalışanların işyerinde

karşılaşılabilecekleri sağlık ve güvenlik riskleri ile düzeltici ve önleyici tedbirler hakkında bilgilendirilmesine dair hükümler yer almaktadır. Benzer şekilde, İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğin 17 ve 18'inci maddelerinde aynı çalışma alanında bulunan işverenlerle ilgili iş sağlığı ve güvenliğinin koordinasyonu ve asıl işveren ve alt işveren ilişkisinin bulunduğu işyerlerine dair hükümler de bulunmaktadır.

Bakanlığımızca hazırlanan; alt işveren işçilerinin iş mevzuatından kaynaklanan haklarını kullanmalarını sağlayan, hak kayıplarını ortadan kaldıran, ücretlerini garantiye alan, yer altında çalışan işçilerin haftalık çalışma süreleri ve yıllık ücretli izin sürelerinin yeniden düzenlenmesini sağlayan, yer altında çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılmasını yasaklayan, bu işçilerin iş güvencesi hükümlerinden yararlanmasını kolaylaştıran düzenlemeleri de kapsayan, "İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yürürlüğe girmiştir.

Türkiye'de son 10 yılda kamu ve özel sektörde çalışan alt işveren işçi sayıları aşağıda yer almaktadır.

DÖNEM	KAMU	ÖZEL	TOPLAM
2004	3.183	178.532	181.715
2005	4.884	222.650	227.534
2006	4.944	304.126	309.070
2007	6.213	349.220	355.433
2008	7.331	341.019	348.350
2009	7.951	339.998	347.949
2010	19.245	425.295	444.540
2011	44.930	483.655	528.585
2012	249.862	557.494	807.356
2013	590.287	629.898	1.220.185